

V

(Objave)

UPRAVNI POSTOPKI

EVROPSKA INVESTICIJSKA BANKA

Razpis za zbiranje predlogov

Inštitut Evropske investicijske banke ponuja finančno pomoč za novo področje programa EIBURS, ki je del njegovega programa za znanje

(2020/C 219/08)

Program za znanje Inštituta Evropske investicijske banke usmerja nepovratna sredstva za raziskave prek različnih shem. Ena od njih je:

— **EIBURS**, program EIB za spodbujanje univerzitetnih raziskav (**EIB University Research Sponsorship Programme**).

EIBURS zagotavlja nepovratna sredstva univerzitetnim oddelkom ali raziskovalnim središčem, ki so povezani z univerzami v EU, državah kandidatkah ali možnih državah kandidatkah in se v svojih raziskavah ukvarjajo s temami, ki so za EIB še posebej zanimive. Finančna pomoč **EIBURS** – znaša do 100 000 EUR na leto in traja tri leta – se dodeli v razpisnem postopku zainteresiranim univerzitetnim oddelkom ali raziskovalnim središčem s priznanim strokovnim znanjem in izkušnjami na izbranem področju. Izbrani predlogi bodo morali zagotoviti različne izide, ki bodo predmet pogodbenega razmerja z EIB.

V študijskem letu 2020/2021 je bilo za program **EIBURS** izbrano novo raziskovalno področje:

„Konkurenčnost, rast in digitalizacija podjetij“**1. Poudarek projekta**

V zadnjih 20 letih smo priča upočasnjevanju trenda gospodarske rasti v večini razvitih držav, še zlasti v številnih gospodarstvih EU. Upočasnitev lahko delno pojasnimo s šibkimi naložbami v desetletju po finančni krizi leta 2008. Vendar standardne razčlenitvene analize v okviru računovodstva rasti kažejo, da ima pri pojasnjevanju upočasnjevanja gospodarske rasti v vsej EU veliko pomembnejšo vlogo kot naložbe počasnejša rast skupne faktorske produktivnosti.

Konkurenčnost je odvisna od produktivnosti. Obstoječe raziskave kažejo, da je prav rast skupne produktivnosti glavna pot za doseganje trajnega izboljšanja konkurenčnosti, gospodarske rasti, blaginje in življenjskega standarda. Skupna produktivnost posameznega gospodarstva je namreč vsota produktivnosti podjetij in dejavnosti v tem gospodarstvu. Zato je tudi pomembno, da bolje razumemo determinante konkurenčnosti in rasti podjetij.

Nove tehnologije ponujajo priložnosti za velike skoke produktivnosti, digitalizacija gospodarske dejavnosti pa lahko zagotovi potrebno spodbudo produktivnosti v EU. Podjetniška vlaganja v digitalizacijo bodo verjetno postala ključni dejavniki podjetniške konkurenčnosti. Organiziranje dejavnosti okrog digitalnih tehnologij prinaša priložnosti za povečanje prihodkov, zelo hitro rast, širitev tržne prisotnosti in krepitev konkurenčne prednosti.

Podnebne spremembe lahko negativno vplivajo na osnovna sredstva in produktivnost ter slednjo še dodatno zavrejo. Politike, ki obravnavajo podnebne spremembe, lahko še pospešijo zastarevanje sredstev in kar celih panog. Podnebne spremembe in politike za njihovo blažitev torej povečujejo izzive na področju konkurenčnosti in gospodarske rasti. Po drugi strani pa bi moralo mrzlično iskanje novih tehnologij in inovativnih rešitev za zmanjšanje izpustov in nakopičenih zalog toplogrednih plinov, za prilagoditev spreminjajočemu se podnebnju in za izboljšanje odpornosti spodbudno vplivati na inovacije in tehnološki napredek.

Za oblikovalce politik je najpomembnejše razumevanje dejavnikov upočasnjene rasti produktivnosti. EIB še posebej pozorno proučuje konkurenčnost, rast podjetij, inovacije, dostop do financiranja in naložbe. Večina ugotovitev je predstavljena v letnem poročilu EIB o naložbah. EIB poleg tega k razumevanju naložb in naložbenega financiranja prispeva tudi z vsakoletno obsežno raziskavo, ki jo izvaja med nefinančnimi družbami v vseh državah članicah EU, od leta 2018 tudi v ZDA.

V raziskavi EIB o naložbah (EIBIS) se zbirajo kvalitativni in kvantitativni podatki o naložbenih dejavnostih majhnih, srednjih in tudi večjih podjetij, njihovih potrebah po financiranju in težavah, s katerimi se soočajo. Raziskava zajame okrog 12 000 podjetij, ki odgovarjajo na širok nabor vprašanj o svojih naložbah in njihovem financiranju. Na podlagi vzorčnega okvira iz podatkovne baze ORBIS družbe Bureau van Dijk se odgovori anketirancev v raziskavi povežejo z njihovimi finančnimi podatki, ki se hranijo v tej podatkovni bazi, anonimizirani podatki pa so na voljo raziskovalcem z dobro opredeljenimi raziskovalnimi projekti.

2. Predlagani akcijski načrt

EIB želi prejeti izčrpen raziskovalni predlog za analiziranje teh tem z uporabo podatkov na ravni podjetij in EIBIS ter v usklajevanju in sodelovanju z ekonomskim oddelkom EIB, kjer se nahajajo podatki EIBIS. Raziskovalni projekt mora vključevati več analiz in znanstvenih razprav s poudarkom na EU ali posameznih državah članicah ter naslednjih temah:

- Pomen neopredmetenih sredstev za povečanje produktivnosti in rasti podjetij. Neopredmetena sredstva je težko meriti in kvantificirati, zato ugotavljanje njihovega prispevka k povečanju produktivnosti ostaja težavna, a pomembna naloga. Omogoča namreč razumevanje načinov pridobivanja in ohranjanja neopredmetenih sredstev, motivacije podjetij za vlaganje vanje, razlik med njihovo donosnostjo in donosnostjo opredmetenih sredstev, ter tudi tipičnih negotovosti, ki spremljajo vlaganja vanje.
- Težavnost kvantificiranja in vrednotenja neopredmetenih sredstev otežkoča dostop do zunanjega financiranja v finančnem sistemu, kjer prevladujejo banke. Poudarja pomembnost nadaljnega raziskovanja finančnih potreb in struktur podjetij v času vse večjega deleža neopredmetenih sredstev.
- Empirično in teoretično delo o pomembnosti regulacije in ustanov za rast in konkurenčnost podjetij.
- Empirično in teoretično delo o pomembnosti regulacije in ustanov za širjenje znanja, inovacij in tehnologij.
- Vloga politik in prizadevanj za blaženje podnebnih sprememb pri spodbujanju inovacij in nenazadnje konkurenčnosti evropskih podjetij.
- Evropska podjetja, zlasti v storitvenem sektorju, pri digitalizaciji zaostajajo za podjetji v svetovnem merilu. Ali se naložbe v digitalizacijo razlikujejo od splošnih naložb? Kako velikost trga, financiranje, poznavanje projektnega vodenja in razpoložljivost usposobljene delovne sile vplivajo na hitrost in stopnjo digitalizacije podjetij in gospodarstva?
- Prepoznavanje povezanosti digitalizacije in produktivnosti – njunih dejavnikov in medsebojnih vzročnih zvez. Zakaj je digitalizacija pomembna za produktivnost?
- Zaradi inherentne, skoraj zastonske nadgradljivosti digitaliziranih podjetij ima digitalizacija pogosto za posledico povečanje tržne koncentracije in tržne moči. Ali ima tržna moč na digitaliziranih trgih takšne negativne posledice, kot so značilne za klasične panoge? Kakšna je vloga regulatorjev?

Rok za oddajo predlogov v angleščini je 30. september 2020 do 24:00 (CET). Predlogi, oddani po tem roku, ne bodo upoštevani. Predloge pošljite na e-poštni naslov:

Events.EIBInstitute@eib.org

Več informacij o izbirnem postopki **EIBURS** in Inštitutu EIB je objavljenih na: <http://institute.eib.org/>.
